

180 lat Służby Zdrowia w Dąbrowie Górniczej

Jeszcze dzisiaj wspominamy kwietniowe spotkanie w Pałacu Kultury Zagłębia z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia, na którym wręczono dyplomy, wyróżnienia, nagrody, gościnnie wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Ale nie to było najważniejsze, lecz wdzięczność jaka płynęła z sali od zaproszonych gości, którzy na co dzień spotykają się z trudną, wymagającą wiele poświęcenia pracą Pracowników Służby Zdrowia. Redakcja Raptularza życzy wiele pomyślności i wytrwałości w tej jakże odpowiedzialnej pracy, tym bardziej, iż w bieżącym roku przypada 180. rocznica istnienia służby zdrowia, a to wymaga przypomnienia.

Historia

Początki publicznej służby zdrowia sięgają 1816 roku, kiedy ówczesne władze górnicze zatrudniły pierwszego lekarza fabrycznego Feliksa Klimaszewskiego. Natomiast tradycje dąbrowskiego szpitalnictwa trwają od 1821 roku. Wówczas tzw. Stowarzyszenie Górnicze - KORPUS GÓRNICZY, utworzyło pierwszy w zagłębiowskim regionie „lazaret” na 20 łóżek. Ulokowany w świeżo wzniesionym budynku zwanym „koszarami górniczymi” w kolonii REDEN, przetrwał do czasu otwarcia nowego szpitala górnicze-

go. Towarzystwo Francusko-Włoskie wydierzało kopalnie KOSZELEW I PARYŻ, a w myśl carskiej ustawy z dnia 26 sierpnia 1866 roku musiało swoim robotnikom zapewnić opiekę medyczną.

Z kopalniami, Towarzystwo przejęło tereny i zabudowania zwane wówczas „Karczmą pod lwem” przy ul. Starobędzińskiej (dziś Szpitalna). Kosztem 1800 rubli wzniesiono budynek szpitalny, jednopiętrowy z 20. łózkami, pod patronatem św. BARBARY. Chorymi opiekował się jeden lekarz i dwóch felczerów. Obiekt oddano do użytku 15 stycznia 1882 roku.

W latach 1883-1896 lekarzami w tym szpitalu byli: Aleksander A. F. Fabian, Roman K. Nawroczyński i inni.

W pobliżu pawilonu górniczego, Huta BANKOWA zbudowała w latach 1895-1896 szpital o 40. łózkach pod wezwaniem św. WINCENTEGO. Chorymi opiekował się jeden lekarz będący felczerem i cztery pielęgniarki. Obydwa szpitaliki posiadały skromną internistykę i chirurgię, a szczególne lub ciężkie przypadki kierowano do szpitali: Krakowa i Warszawy.

W szpitalu górniczym w latach 1895-98 pracował dr Maksymilian Żołędziowski, po nim dr Józef Paschalis, którego od czerwca 1905 roku wsparł dr Szymon STARKIEWICZ. Ten lekarz społecznik zyskał sobie miano „doktora Judyma Zagłębia Dąbrowskiego”. Zapoczątkował on w Dąbrowie akcję „kropla mleka” przekształconą w stację Opieki nad Matką i Dzieckiem. Był inspiratorem pierwszych kolonii letnich dla dzieci oraz utworzenia działu pediatricznego w Szpitalu Miejskim św. Anny. Ten szpital funkcjonował w latach 1915-1926 w budynku należącym do górnictwa, po lewej stronie skrzyżowania ulicy 3. Maja z ul. Górniczą.

Organizatorem miejskiej służby zdrowia był dr Adam Niepielski, który swoją praktykę rozpoczął w Szpitalu św. Barbary w 1912 roku. W roku 1917 kierował STACJĄ OPIEKI nad DZIECKIEM, zakładając poradnię przeciwjagliczą, gruźliczą i weneryczną, będąc LEKARZEM MIEJSKIM.

Po wybudowaniu poczty, tuż przy niej stanął jednopiętrowy obiekt wzniesiony przez samorząd miasta i kupców, którzy zajęli parter. Na piętrze w 1936 roku urządzono Miejski Ośrodek Zdrowia, w którym ulokowano wszystkie dotąd rozproszone po mieście poradnie. W tym budynku stojącym do dziś na ul. Sobieskiego 1, mieścił się oddział KASY CHORYCH, a po drugiej wojnie światowej był tu

początkowo ośrodek zdrowia, następnie Miejska Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.

Po 1945 r. połączono obydwa szpitale i nadbudowano pawilon św. Barbary, zyskując większą liczbę łóżek i salę dla noworodków. W latach sześćdziesiątych szpitalem kierował dr Ryszard NOWAK. Wówczas nastąpiła pierwsza zdecydowana jego rozbudowa. Oddzielne pawilony połączono przewiązką, zyskując trakt operacyjny. Nadbudowano pawilon św. WINCENTEGO. Zlikwidowano poniemiecki barak służący okulistyce i laryngologii, przenosząc je do budynku przy ul. 3. Maja 40.

W 1972 r. zakończono dziesięcioletnią modernizację szpitala, która przebiegała wraz z normalnym funkcjonowaniem placówki. Równocześnie nadano mu imię dr. S. Starkiewicza. Teraz budowano nowoczesne pawilony dla oddziałów specjalistycznych i poradni diagnostyczno-leczniczych w celu poprawy standardu szpitala miejskiego.

W roku 2002 Szpital Miejski kierowany przez dr Beatę MAŁECKĄ-LIBERĘ, to nowoczesny wyspecjalizowany obiekt o 14. oddziałach, 25. poradniach specjalistycznych, w tym: mammografia, tomografia komputerowa i stacja dializ. Szpital, zapewniając podstawową opiekę medyczną i specjalistyczną, ściśle współpracuje z przemysłem i rozwijającymi się firmami. Dzięki zrozumieniu i pomocy dąbrowskich władz samorządowych systematycznie modernizowany, został zaliczony do rangi jednostek specjalistycznych. Latem 2005 roku w Szpitalu Specjalistycznym im. Sz. Starkiewicza oddano do użytku nowoczesny dobrze wyposażony oddział urazowy na 6 łóżek. Nowy oddział wraz z uruchomionym w 2004 roku oddziałem rehabilitacji zapewnił chorym z udarem mózgu należytą terapię, a personelowi medycznemu bardzo dobre warunki pracy.

Wyremontowano również budynek po szpitalu dziecięcym, który ulokowano w kompleksie szpitalnym, głównym. Natomiast na ul. Krasieńskiego 34 przeniesiono Oddział Psychiatryczny szpitala mieszczący się prawie trzydzieści lat w starych, ponad stuletnich pomieszczeniach przy ulicy 3. Maja 40.

Wraz z modernizacją szpitala zmieniali się jego dyrektorzy. W wyborach do Sejmu 2005 roku posłanką została dr Beata Małicka-Libera, a jej poprzednik dr Zbigniew Podraza posługuje już drugą kadencję. Można powiedzieć, że miasto i miejscowa służba zdrowia mają szczęście u wyborców, aby tylko spełnili ich oczekiwania.

Kolejnym dyrektorem szpitala jest dr Artur Borowicz, dotąd naczelnik Wydziału Zdrowia Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

W podsumowaniu, krótkiego szkicu związanego z historią dąbrowskiej służby zdrowia, można powiedzieć, że mimo swoich 180. lat ma się dobrze. Trudno jest też porównywać jej obecną sytuację, która wynika z wieoletnich przeobrażeń ustrojowych i gospodarczo-ekonomicznych, tak

jak nieporównywalny jest rozwój terytorialny i ludnościowy, z tym, jaki panował w zaraniu dziejów Dąbrowy Górniczej.

Na uroczystościach obchodów Święta Pracowników Służby Zdrowia w Pałacu Kultury Zagłębia można było się dowiedzieć, jak wielu jest zasłużonych w ratowaniu życia mieszkańców naszego miasta. Dzięki im za to.

Szpital Miejski mieści się przy ul. Szpitalnej 13. Prowadzi też bezpłatną profilaktykę w wyznaczonych okresach czasu z zakresu: cytologii, mammografii, cukrzycy; darmowe porady neurologów, psychiatrów, laryngologów i innych - szczegóły na str. www.dabrowa-gornicza.pl

Włodzimierz Starościak

Ponad 100 – letnia tradycja szpitalnictwa;
z naszych szeregów wywodzili się m.in.
dr M. Trawiński, dr W. Zahorski,
dr W. Starzewski, dr Z. Sztaba
– profesorowie Akademii Medycznych.
Minister Zdrowia określił nas tak:
„... aby takich szpitali,
takiego zaangażowania
i takich ludzi było więcej ...”.

SZPITAL MIEJSKI

im. dr. Szymona Starkiewicza
W DĄBROWIE GÓRNICZEJ

Dyrektor Naczelny ZOZ — tel./fax (32) 262 59 23, Z-ca ds. Lecznictwa — tel. (32) 262 21 30,
Z-ca ds. Ekonomicznych — tel./fax (32) 262 39 34, Główna Księgowa — tel. (32) 262 56 12,
Centrala Szpitala Miejskiego — tel.: (32) 262 32 75, 262 31 78, 262 42 56, 262 31 61,
Naczelna Pielęgniarka — wew. 1504, Dział Adm. — Eksploatacyjny — wew. 1510, 1511, 1512, 1515,
Dział Opieki Med. i Statystyki — wew. 1253, 1540, 1560,
Dział Org. i Służb Pracowniczych — wew. 1530, 1531, 1532